

Riigiküla jäätmekava keskkonnamõju strateegiline hindamine

KSH PROGRAMM

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm on dokument, milles kirjeldatakse kavandatavat tegevust, määratakse ära sellega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu ja ulatus ning kirjeldatakse KSH metoodikat ja ajakava. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm on alusdokumendiks KSH läbiviimisel ja aruande koostamisel.

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) objektiks on Ida-Virumaal Vaivara vallas asuva Riigiküla kalmistu jäätmekava aastateks 2010-2015.

Keskkonnamõju hindamise algatamise aluseks on keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang „SA Vaivara Kalmistud Riigiküla kalmistu jäätmekava“ (2010), mille kohaselt kavandatakse tegevust, mis võib oluliselt mõjutada keskkonda *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* §6 lõigete 2 ja 3 lausel.

Riigiküla kalmistu jäätmekava 2010-2015 ja selle keskkonnamõju strateegiline hindamine algatati Vaivara Vallavolikogu poolt 08.04.2010. a otsusega nr 37.

Kavandatava tegevuse eesmärk on tagada Peeterristi külas asuva Riigiküla kalmistu (katastrinumber 85101:003:0960) jäätmekäitluse parem korraldus. Käesoleval hetkel kogutakse aastas kokku ca 2000-2500 m³ jäätmeid, mis transporditakse Uikala prügilasse. Prügila asub linnulennult ca 40 km kaugusel.

Jäätmekava üheks eesmärgiks on tagada kalmistul tekkivate jäätmete käitlus. Selleks nähakse ette kompostimiskoha rajamist naabermaaüksusel Tulevase (katastrinumber (85101:003:0167) asuvale maaüksusele. Kalmistu asukohta kirjeldab joonis 1.

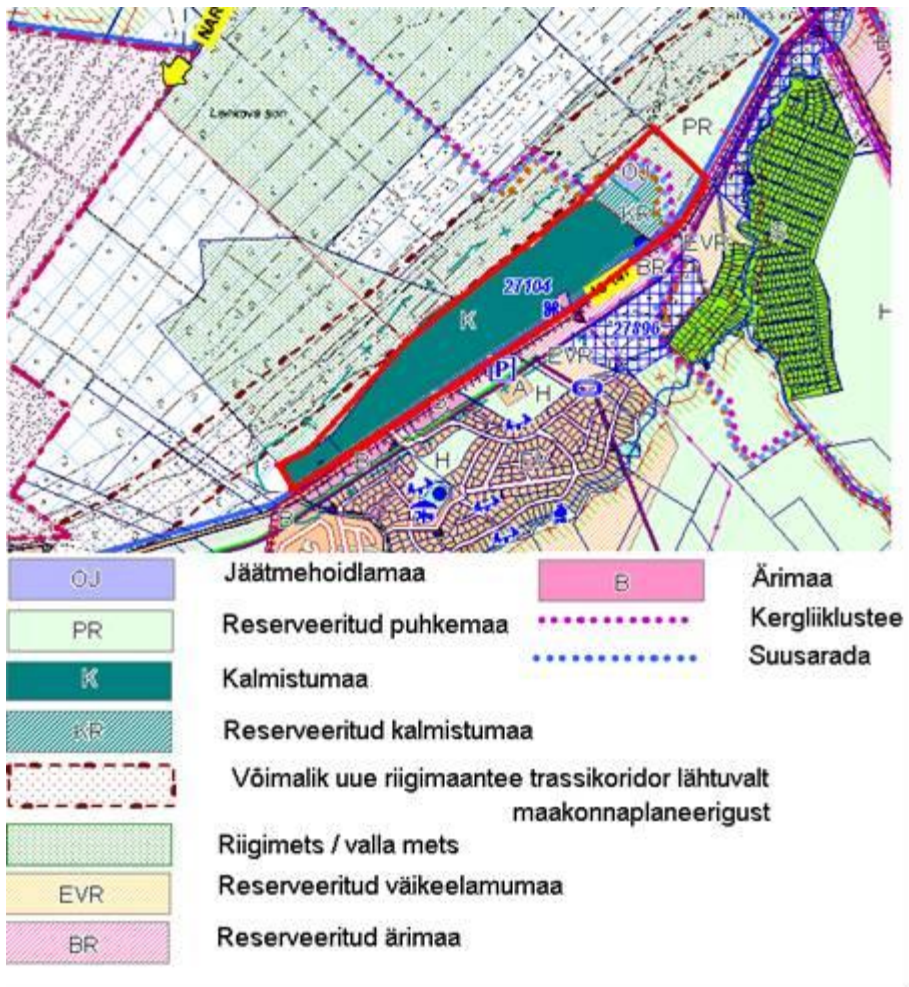

Joonis 1. Riigiküla kalmistu asukoht. (allikas: Maaameti kaardiserver, 2010).

Maa-ameti kaardiserveri andmetel on Riigiküla kalmistu maaüksuse sihtotstarbeks üldkasutatav maa, Tulevase maaüksuse sihtotstarbeks on hetkel 80% üldmaa ja 20% maatulundusmaa. Kavandatud tegevusega hõlmatud ala kogupindala on 48,3 ha, sellest 35,46 on olemasolev kalmistumaa. Lisaks piirneb kavandatava tegevusega hõlmatud ala Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Narva Aleksandri Koguduse Sininõmme kalmistu kinnistuga ning Peeterristi – Kudruküla T13147-II kõrvalmaanteega. Ülejäänud osas ümbritsevad katastriüksuseid maatulundusmaad.

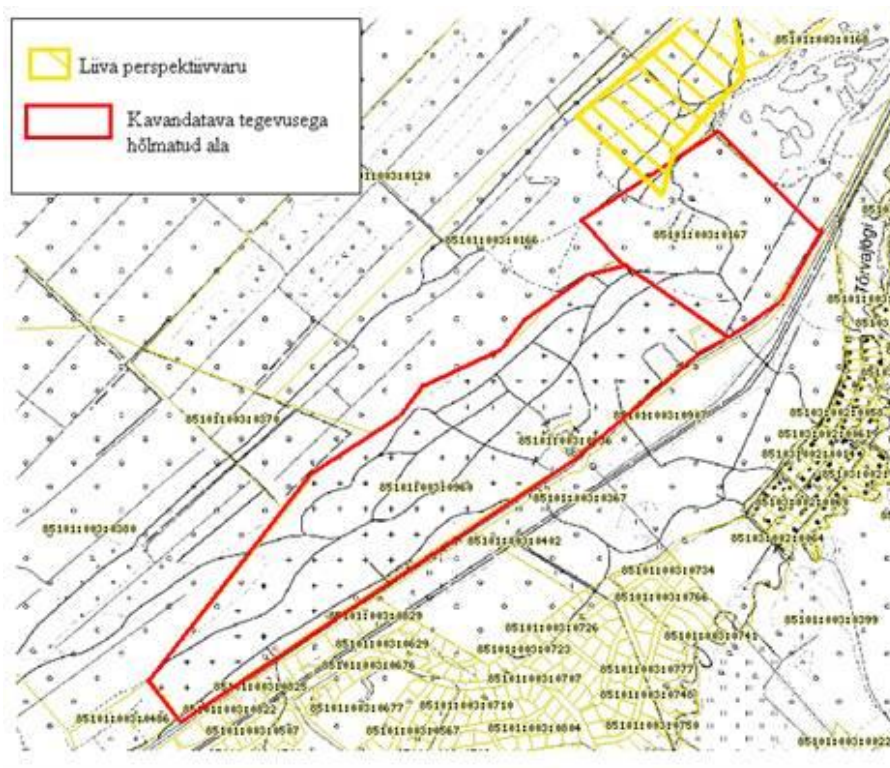
Riigiküla kalmistu ja Tulevase maaüksused on kaetud männimetsaga ning on vahelduva reljeefiga, Tulevase maaüksuse idaosa on tasasem. Tulevase maaüksus asub Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ (2003) kohaselt riikliku tasandi rohevõrgustiku koridori alal.

Vaivara valla üldplaneering (eelnõu, 2010) näeb ette üle Tulevase maaüksuse Riigiküla kalmistu edasist laienemist ning jäätmeoidla maa reserveerimist. Samuti on üldplaneeringu eskiisil märgitud kergliiklustee kulgemine üle Tulevase maaüksuse (joonis 2).

Joonis 2. Väljavõte Vaivara valla üldplaneeringust (eelnõu, 2010) jäätmekavaga hõlmatud maa-ala kohta.

Tulevase maaüksusel paikneb Maa-ameti kaardirakenduse andmeil maavara perspektiivvaru (joonis 3). Tegemist on puiste- ning täitematerjali liivaga.

Joonis 3. Kavandatava tegevuse alal paiknev Liiva perspektiivvaru (Maa-ameti kaardiserver, 2010).

Arendataval alal lähistel paikneva puurkaevu (katastri number 2 112) läbilõike ja Eesti geoloogilise baaskaardi 1:50 000 (Maa-Ameti kaardirakendus, 2010) kohaselt jääb arendatav ala kaitstud põhjaveega alale.

Vastavalt Keskkonnateabe Keskuse (2010) andmetele ei ole maaüksustel registreeritud kaitsealuseid liike, kivistisi ega mineraale, samuti ei jää ala ühegi kaitseala ega Natura 2000 võrgustiku ala territooriumile ega nende lähedusse.

2. Strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju ja selle ruumiline ulatus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) käigus hinnatakse jäätmekavas planeeritud tegevuste elluviimisega kaasneva võivaid keskkonnamõjusid. KSH ruumilise ulatusega hõlmatakse nii jäätmekavaga hõlmatud kui ka seda ümbritsev ala, hinnates sh erinevate mõjude ruumilist ulatust ning nende olulisust.

Biologunevate jäätmete käitlemisel tekkiv nõrgvesi võib mõjutada pinna- ja põhjavee kvaliteeti. Samuti võib kaasneva jäätmete käitlemisel, ladustamisel ja transportimisel oluline keskkonnamõju müra ning halva lõhna tekke tõttu. KSH aruande koostamise käigus analüüsitakse mõjusid ka maakasutusele, rohevõrgustikule ja sotsiaal-majanduslikule olukorrale. Täpsemalt hinnatakse erinevaid keskkonnamõjusid KSH läbiviimise käigus (vt punkt 4. Keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu).

3. Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teatab keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ajalehes ja oma interneti koduleheküljel. Käesoleval juhul on need kohustused üle antud KSH aruande koostajale. Samuti avaldatakse info kohaliku omavalitsuse veebilehel.

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada, on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud strateegilise planeerimisdokumendi vastu.

Isik või asutus	Teavitamise viis
Keskkonnaameti Viru regioon (järelevalvaja)	post, e-post
Ida-Viru Maavalitsus	e-post
Vaivara Vallavalitsus	e-post
Narva Linnavalitsus	e-post
Keskkonnaministeerium	e-post
Kultuuriministeerium	e-post
Muinsuskaitseamet	e-post
Sotsiaalministeerium	e-post
Terviseamet	e-post
Maanteeamet	e-post
valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused (http://www.eko.org.ee)	e-post
detailplaneeringuga haaratud kinnistute omanikud	post
naaberkinnistute omanikud	post
naabruses asuvad suvilaühistud	post
kohalikud elanikud	ajaleht, Ametlikud Teadaanded

4. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivide lühikirjeldus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus kaalutakse järgmiseid alternatiive:

Null-alternatiiv. Riigiküla kalmistul tekkivad jäätmed veetakse käitlemiseks Uikala prügilasse või mõnda teise vastavat luba omavasse jäätmekäitluskohta (sh Sillamäe jäätmetöötlusjaama).

Alternatiiv I – Riigiküla kalmistul sorteeritakse eraldi biolagunevad jäätmed ja muu kalmistupraht. Kalmistupraht antakse üle jäätmeluba omavale vedajale. Biolagunevad

jäätmed kompostitakse kõrval asuval Tulevase maaüksusele rajataval kompostimisväljakul. Kalmistujäätmete kompostimiseks rakendatakse aunkompostimise tehnoloogiat. Kompostimisaunade segamiseks kasutatakse kopplaadurit, aunade täiendavat õhustamist ei toimu.

Alternatiiv II – Riigiküla kalmistul sorteeritakse eraldi biolagunevad jäätmed ja muu kalmistupraht. Kalmistupraht antakse üle jäätmeluba omavale vedajale. Biolagunevad jäätmed kompostitakse kõrval asuval Tulevase maaüksusele rajataval kompostimisväljakul. Kalmistujäätmete kompostimiseks rakendatakse aunkompostimise tehnoloogiat, protsessi kiirendamiseks rakendatakse aunade sundõhustamist. Nõrgvee tekke vähendamiseks kaetakse aunad membraankattega (nn membraankompostimine). Käeoleva alternatiivi juures käsitletakse ka teisi tehnoloogiliselt sarnaseid lahendusi (nt kottkompostimine, reaktorkompostimine).

Töö käigus võib lisanduda täiendavaid alternatiive, kui KSH töögrupp leiab seatud eesmärkide täitmiseks teisi sobivaid lahendusi.

5. Keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus käsitletakse järgmisi teemasid:

- Mõju põhja- ja pinnaveele ning pinnasele (seoses nõrgvee tekkega ja sadevee ärajuhtimisega).
- Mõju elustikule ja ökosüsteemidele ning rohevõrgustikule.
- Maastikuilme ja maakasutuse muutused (sh rajatiste sobitumine keskkonda).
- Mõju inimeste heaolule ja tervisele (seoses müra tekkega, lõhna levikuga ning veereostuse ohuga).
- Sotsiaal-majanduslikud mõjud (seosed puhkeala arendamisega ja jäätmekäitluse majanduslik tasuvus).
- Loodusvarade kasutamise efektiivsus.
- Muud küsimused (sh. tootmisprotsessi tehnoloogia ja tootmisprotsessi lõpetamine).

Piiriülest (riigipiiriülest) keskkonnamõju ei ole ette näha. Mõju Natura 2000 võrgustiku aladele ei ole ette näha.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne koosneb järgnevatest osadest:

- kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus;
- ülevaade tegevusega seotud õigusaktidest ning kõrgematest arengudokumentidest;
- ülevaade olemasolevast olukorrast ja mõjutatava keskkonna kirjeldus;
- kavandatava tegevuse ja selle alternatiivsete lahenduste kirjeldus;
- tegevusega kaasneva keskkonnamõju analüüs ja vajalikud leevendavad meetmed negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks või vähendamiseks;
- alternatiivsete lahenduste võrdlus;
- seiremeetmed keskkonnaseisundi jälgimiseks;
- ülevaade avalikkuse kaasamisest ja aruande koostamisel esinenud raskustest;
- aruande hindamistulemuste kokkuvõte.

6. Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse jäätmekava rakendamisega kaasnevaid mõjusid, sh võimaliku kompostimisväljaku rajamise ja kasutamisega kaasnevaid mõjusid. Mõjude olulisust hinnatakse tabelis 2 toodud skaala alusel.

Tabel 2. Mõjude olulisuse hindamise skaala.

0	mõju puudub		
-1	väheoluline negatiivne mõju	1	väheoluline positiivne mõju
-2	nõrgalt oluline negatiivne mõju	2	nõrgalt oluline positiivne mõju
-3	mõõdukalt oluline negatiivne mõju	3	mõõdukalt oluline positiivne mõju
-4	oluline negatiivne mõju	4	oluline positiivne mõju
-5	väga oluline negatiivne mõju	5	väga oluline positiivne mõju

Erinevate keskkonnamõju kriteeriumite osakaalu määramiseks arvestatakse ekspertgrupi liikmete hinnanguid kasutades otsustamisel delphi-meetodit. Kaalkriteeriumide hindepallide saamiseks korrutatakse teatava kriteeriumi alusel antud hindepallid kriteeriumi kaaluga. Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide lõplik järjestus saadakse kõigi kaalkriteeriumide hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes.

7. Ajakava ja KSH protsessis osalevad isikud

KSH läbiviimise orienteeruv ajakava on esitatud tabelis 3.

Tabel 3. KSH läbiviimise orienteeruv ajakava.

KSH etapp	Aeg
KSH programmi eelnõu edastamine seisukohtade küsimiseks	Aprill 2010
KSH programmi avalik väljapanek ja arutelu	Mai 2010
KSH aruande koostamine	Aprill- juuli 2010
KSH aruande avalik väljapanek ja arutelu	August 2010
KSH aruande saatmine heakskiitmiseks järelevalvajale	September 2010

Jäätmekava ja selle KSH algataja:

Vaivara vallavolikogu
Pargi 2 Sinimäe 40101 Ida- Virumaa
tel. 39 29 000
vaivara@vaivara.ee

KSH järelvalve teostaja:

Keskkonnaamet Viru regioon
Pargi 15, 41537 Jõhvi
Tel: 332 4401, faks: 332 4403,
e-post: ida-viru@keskkonnaamet.ee

KSH läbiviija:

Alkranel OÜ
Riia 15b, 51010 Tartu
kontaktisik: Riina Raasuke
Tel: 7 366 676
Faks: 7 366 676
E-post: riina@alkranel.ee

Ekspertühma koosseis:

- Alar Noorvee (OÜ Alkranel)- KSH juhtekspert (litsents nr KMH 0098).
- Riina Raasuke (OÜ Alkranel) – projektijuht.
- Britta Pärk (OÜ Alkranel) – keskkonnaspetsialist.

Vajaduse tekkimisel kaasatakse KSH programmi või aruande koostamise protsessi OÜ Alkranel või mõne muu asutuse lisaeksperte ja/või –spetsialiste.

KSH töörühma juht Alar Noorvee omab KSH läbiviimise õigust (vastavalt *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi* seadus §34 lg 3) sest:

- Omab enam kui 3-aastast töökogemust keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju strateegiliste hindamiste juhtekspertina (KMH litsentsi esmakordne omistamine 22.10.2003). Omab keskkonnavalast töökogemust alates 2000. aastast. On seejuures läbi viinud mitmed üld- ja detailplaneeringute keskkonnamõju strateegilised hindamised (<http://www.alkranel.ee>)
- On omandanud kõrghariduse keskkonnatehnoloogias (PhD) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis ning läbinud Keskkonnamõju hindamise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2002. a ning Kohaliku ja regionaalse arengu planeerimise ainekursuse (2 AP) Tartu Ülikooli Geograafia Instituudis 2005. a. (1 AP = 40 tundi maht)
- Ekspert tunneb keskkonnamõju strateegilise hindamise põhimõtteid, protseduuri ja hindamisega seotud õigusakte. Kasutatavad meetodilised juhendmaterjalid:

- Euroopa Komisjoni juhend “Guidelines for the Assessment of Indirect and Cumulative Impacts as well as Impact Interactions“ (mai 1999, inglise keeles) <http://www.envir.ee/91552>
- Therivel, R. „Strategic Environmental Assessment in Action“ London, 2004.
- „Sustainability Appraisal of Regional Spatial Strategies and Local Development Documents“ Office of Deputy Prime Minister, London 2005.
- Commission's Guidance on the implementation of Directive 2001/42/EC on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment.

9. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Jäätmekava ja KSH aruande koostajad küsivad KSH programmi eelnõu osas seisukohta posti või e-posti allpool toodud asutustelt.

KSH läbiviija küsib KSH programmi eelnõu kohta arvamust:

- Vaivara Vallavalitsuselt (e-posti teel);
- Keskkonnaameti Viru regionilt (e-posti teel);
- Keskkonnaministeerium (e-post)
- Kultuuriministeeriumilt (e-posti teel);
- Muinsuskaitseametilt (e-posti teel);
- Sotsiaalministeeriumilt (e-posti teel);
- Terviseameti Ida talituselt (e-posti teel);
- Ida-Virumaa Maavalitsuselt (e-posti teel);
- Maanteeametilt (e-posti teel);
- Narva Linnavalitsus (e-posti teel).

Kirjaliku arvamuse esitasid Terviseamet ja Keskkonnaamet. Narva Linnavalitsuselt küsiti KSH programmi kohta arvamust KSH avalikustamise ajal, kuid kirjalikke ettepanekuid ei laekunud, linnavalitsuse esindaja viibis KSH programmi avalikul arutelul. KSH aruande avaliku väljapaneku perioodil laekusid kirjalikud seisukohad Keskkonnaministeeriumilt, Sotsiaalministeeriumilt ja Muinsuskaitseametilt. Ülevaade programmile esitatud ettepanekutest on toodud programmi lisas.

KSH programmi koostasid:

Riina Raasuke
OÜ Alkranel
56 61 56 57
7 366 676

riina@alkranel.ee

/digitaalselt allkirjastatud/

Britta Pärk
OÜ Alkranel
50 56 229
7 366 676

britta@alkranel.ee

Alar Noorvee
OÜ Alkranel
55 40 579
7 366 676

alar@alkranel.ee

KSH PROGRAMMI LISAD

Ülevaade KSH programmile esitatud ettepanekutest ja nendega arvestamisest.

Alljärgnevalt on toodud väljavõtted KSH programmile esitatud kirjalikest ning suulistest ettepanekutest avaliku arutelu käigus ja KSH eksperdi vastused ettepanekutele.

Keskkonnaameti ettepanekud eritati kirjaga 04.05.2010 nr V 6-7/14407-4:

Palume arvestada järgmiste täiendustega:

1. KSH programmi p.3 tabelisse 1“Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud strateegilise planeerimisdokumendi vastu ” on vaja lisada Riigiküla kalmistu kõrvalasuvad aiandusühistud;
2. programmi p. 9 “Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad” on vaja lisada Narva Linnavalitsus.

Vastus: Ettepanekutele vastavalt täiendati KSH programmi. Narva linnalt küsiti arvamust KSH programmi avaliku väljapaneku ajal ja linnavalitsuse esindaja viibis programmi avalikul arutelul

Terviseameti seisukoht saabus e-kirjaga 07.05.2010.

Terviseameti Ida talitusel ei ole Riigiküla kalmistu jäätmekava keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas täiendavaid ettepanekuid.

Keskkonnaministeeriumi seisukoht esitati kirjaga 18.05.2010 nr 11-2/3174-2

Programmi eelnõu peatükis 1 on öeldud, et kalmistul kogutakse aastas ca 2000-2500 m³ jäätmeid. Täpsustamata on jäetud, millise koguse moodustavad sellest biolagunevad jäätmed, mida kavatakse kompostida kohapeal, ja millise osa muu kalmistupraht.

Dokumendi leheküljel 2 on öeldud, et Vaivara valla üldplaneering näeb muuhulgas ette jäätmeoidla maa reserveerimist. Selgusetuks jääb, mida on mõeldud termini „jäätmeoidla“ all, kuna hetkel kehtivas seadusandluses sellist mõistet ei ole.

Saatsite Keskkonnaministeeriumile 14.05.2010 teate kõnealuse KSH programmi avalikust väljapanekust ning avalikust arutelust. Juhime Teie tähelepanu sellele, et KeHJS § 36 lg 2 punkti 6 kohaselt peab KSH programm kirjeldama § 36 lõikes 3 nimetatud asutuse ja isiku esitatud seisukohti. Seega peab avalikustamisele suunatud KSH programm juba sisaldama asjakohaste asutuste seisukohti. Antud juhul ei pruugi kõigi pädevate asutuste seisukohad olla avaliku väljapaneku ajaks laekunud, mistõttu ei saa neid lisada programmi koosseisu ning avalikkusel ei ole seega võimalik nendega tutvuda.

Vastus: Käesoleval hetkel kalmistul jäätmeid ei sorteerita ja jäätmete sisalduse uuringut teostatud ei ole. Jäätmete koostise ligikaudne hinnang antakse KSH aruandes ja sellest lähtuvalt hinnatakse kavandatava tegevuse otstarbekust paralleelselt läbi viidavas teostatavus- tasuvusanalüüsis.

Vaivara valla üldplaneeringut puudutav märkus on edastatud vallavalitsusele.

Keskkonnaministeeriumilt ja teistelt KeHJS toodud asutustelt ja nende allasutustelt küsiti KSH programmi osas seisukohta e-kirjaga 26.04.2010. Vabandame meiepoolse eksituse pärast, mistõttu programmi avalikustamine algas enne 30 päeva möödumist arvamuste küsimisest. Kõiki laekunud seisukohti tutvustati KSH programmi avalikul arutelul.

Sotsiaalministeeriumi seisukoht laekus e-kirjaga 25.05.2010.

Teatame, et meil puuduvad täiendavad küsimused ning vastuväited. Soovitame edaspidi koostööd jätkata Terviseameti kohaliku talitusega.

Muinsuskaitseameti seisukoht laekus e-kirjaga 31.05.2010.

Palume Teil joonistele kanda ajaloomälestise /Vabadussõja mälestussammas/ (mälestise registri nr 27104) täpsustatud asukoht.

Hetkel ei ole Muinsuskaitseametil täiendavaid märkusi või ettepanekuid käesoleva keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi suhtes.

Vastus: ajaloomälestise täpne asukoht kantakse KSH aruandele lisatavale kaardile.

Avalikul väljapanekul tehtud ettepanekud

Narva Linnavalitsus tegi programmi avalikul arutelul 01.06.2010 ettepaneku täpsustada ala põhjaveekaitstust.

Julia Šicina (Narva Linnavalitsuse KSH vanemspetsialist): Palume täpsustada programmis olevat infot. Lk 1 on Riigiküla kalmistule pandud vale katastriüksuse number, Lk 2 täpsustada lõikude sõnastust ning lk 4 kontrollida üle, milline on ala põhjaveekaitstus.

Vastus: Arendatav ala asub kaitstud põhjaveega alal. Vastavalt Narva Linnavalitsuse märkusele täpsustati programmis toodud viidet. Asendati Eesti põhjavee kaitstuse kaardi (OÜ Eesti Geoloogiakeskus, 2001; mõõtkava 1:200 000) viide täpsema Eesti geoloogilise baaskaardi viitega (Maa-Ameti kaardirakendus, 2010, mõõtkava 1: 50 000).

Vaivara vald tegi programmi avalikul arutelul 01.06.2010 ettepaneku lisaks olemasolevatele alternatiividele kaaluda ka teisi alternatiive

Helmi Kaljurand (Vaivara valla keskkonnakaitseinspektor): Kaaluda lisaks programmis toodud alternatiividele ka teisi võimalikke alternatiive. Näiteks rajada jäätmejaam või suurem statsionaarne komposter.

Vastus: KSH programmi lk 6 lisati järgnev lause: „Töö käigus võib lisanduda täiendavaid alternatiive, kui KSH töögrupp leiab seatud eesmärkide täitmiseks teisi sobivaid lahendusi“.

Riigiküla jäätmekava keskkonnamõju strateegiline hindamine Programmi eelnõu avaliku arutelu protokoll

Avaliku arutelu toimumise aeg: **01.06.2010**

Koht: Vaivara Vallavalitsuse saal,

Algus kell: 14.00

Lõpp kell: 15.00

Päevakord:

1. OÜ Alkranel keskkonnaekspert Alar Noorvee tutvustas keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ning saabunud seisukohti.
2. Küsimused ja ettepanekud programmi täiendamiseks.

Avaliku arutelu käigus esitatud küsimused ja ettepanekud:

Arne Pilvar (Vaivara vallavalitsus): Programmis on toodud, et Uikala prügilani on linnulennult kalmistust ca 40 km. Tahaksin täpsustada, et mööda teed on see vahemaa vähemalt 55 km.

Helmi Kaljurand (Vaivara valla keskkonnakaitseinspektor): Vaivara vallal on nii kalmistu jäätmekava ja keskkonnamõju strateegilise hindamise seisukohast järgnevad ettepanekud:

- Oluline on tuua aruandes välja kalmistujäätmete liigiline koostis.
- Kaaluda lisaks programmis toodud alternatiividele ka teisi võimalikke alternatiive. Näiteks rajada jäätmejaam või suurem statsionaarne komposter.

Arne Pilvar: Kaaluda võiks ka seda, kas haljastusmaterjali võtab vastu AS Eesti Energia, samuti võimalust Uikala prügila asemel transportida seda Sillamäe Ecocleaneri jäätmekäitluskompleksi.

Alar Noorvee: Mainitud alternatiive me kindlasti kaalume, kuid kindlasti ei hakka me neid kõiki kirjeldama aruandes. Juhul kui mõni nimetatud alternatiividest või muu variant osutub otstarbekaks, lisame selle hinnatavate alternatiivide sekka. Kindlasti käsitleme aruandes ka kalmistujäätmete liigilist koostist.

Julia Šicina (Narva linnavalitsuse KSH vanemspetsialist): Palume täpsustada programmis olevat infot. Lk 1 on Riigiküla kalmistule pandud vale katastriüksuse

number, Lk 2 täpsustada lõikude sõnastust ning lk 4 kontrollida üle, milline on ala põhjaveekaitstus.

Alar Noorvee: Täpsustame.

Jüri Kiik (Vaivara valla metsandusspetsialist): Aruandes käsitleda ka seda, kas komposti saab üldse kuskil kasutada ning palju võiks seda hinnanguliselt tekkida.

Helmi Kaljurand: Kommentaariks, et Vaivara vald ostab mulda sisse, seetõttu ei peaks olema probleem kompostile kasutuse leidmine.

Jüri Kiik: KSH aruandes tuleb käsitleda ka õhuküsimust.

Alar Noorvee: Õhuküsimust käsitleme kindlasti.

Protokollis:
Britta Pärk

Riigiküla jäätmekava keskkonnamõju strateegiline hindamine

Programmi Aruande eelnõu avalik arutelu 01.06.2010 kell 14.00 Vaivara Vallavalitsuses

OSALEJATE NIMEKIRI

NIMI (имя и фамилия)	AMET (профессия)	ASUTUS (учреждение/предприятие)	TEL. NR (телефон)	E-POST (e-мaйл)	POSTIAADDRESS (адрес)
Britta Pärle	hukukonnamõjuabi	OÜ Albrand	50562229	britta@albrand.ee	Riia 15B, Tartu
Kiira Kozake	keskkonnamõjuabi	OÜ Albrand	50615657	kiira@albrand.ee	Kiia 15B, Tartu
Alan Noorve	keskkonnamõjuabi	OÜ Albrand	5540579	alan@albrand.ee	Riia 15B, Tartu
ELIA ŠICILIA	KSH eelnevõtteabi	NI	3599251	elias@albrand.ee	Peetri 5, Koove
ARNE PILVAR		Vaivara VV	56935741	arne.pilvar@vaivara.ee	Järvaküla k. Vaivara v.
Helga Kalland	keskkonnamõjuabi	Koiva VV	5259956	helga.kalland@vaivara.ee	Peetri 5, Koove
Heidi Järv	keskkonnamõjuabi	koiva VV	56306526	heid@albrand.ee	Peetri 5, Koove
JUUTI KILLAM	keskkonnamõjuabi	VAIVARA KALMISTU SA	53340388	juuti.killam@vaivara.ee	AVA 14, 3 korruse
Tiina Sotsive	keskkonnamõjuabi	keskkonnamõjuabi	35726194	tiina.sotsive@albrand.ee	Peetri 5, Koove

14.05.2010 **Keskkonnamõju hindamise teated**

Valminud on Ida-Virumaal Vaivara vallas asuva "Riigiküla kalmistu jäätmekava aastateks 2010-2015" keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu.

Kavandatava tegevuse eesmärk on tagada Peetiriristi külas asuva Riigiküla kalmistu (katastrinumber **85101:003:0836**) jäätmekäitluse jätkusuutlik korraldus. Käesoleval hetkel kogutakse aastas kokku ca 2000-2500 m³ jäätmeid, mis transporditakse Uikala prügilasse. Ühe võimalusena nähakse ette kalmistujäätmete kompostimiskoha rajamist naabermaaüksusele Tulevase (katastrinumber (**85101:003:0167**)).

Jäätmekava kehtestajaks on Vaivara Vallavolikogu. Tegevuse arendajaks on Vaivara kalmistud SA ning jäätmekava koostajaks OÜ Alkranel. KSH protsessi teostab OÜ Alkranel (kontaktisik: Riina Raasuke, tel 5661 5657, riina@alkranel.ee) ning järelevalvet korraldab Keskkonnaamet Viru regiooni.

KSH programmi eelnõuga on võimalik tutvuda Vaivara Vallavalitsuse ruumides ajavahemikul 14. mai - 1. juuni 2010. KSH programmi saab elektrooniliselt alla laadida OÜ Alkranel kodulehelt www.alkranel.ee. Programmile saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult OÜ-le Alkranel (Riia 15b, 51010 Tartu), faksiga 736 6676 või e-posti teel riina@alkranel.ee kuni 26. mai 2010.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu ja detailplaneeringu eskiisi tutvustamine toimub 01. juuni 2010. a kell 14:00 Vaivara Vallavolikogu saalis Sinimäe alevikus aadressil Pargi 2.

LÜHIDALT

PÕHJAPEVAL TOIMUMIS
MART VILDI AHNINNAVÕISTLUS

KERGEJÕUSTIK. Põhjapeval, 15. mail toimub Kohtla-Järvel spordikeskuse staadionil juba 25. korda Mart Vildi (pääli) suhinnavõistlus.

Kell 12 algaval võistlusel on saavas 400 m jooks lastele ja 1000 m jooksud noortele. Kell 13 antakse staadipeak võitjatele põhjalalt, 1500 meetri jooksul, mis oli oma ajal Mart Vildi päriline. Tema sai aali 1966. aastal juustut Eesti rekord 3 39,0 püas vrestu 42 aastat.

Näited, kel varestu üle 35 aastat, võitlevad 800 meetri jooksus, sama varuseptin võitnud mehed võitatakse 5000 meetri ajale, mis võitnud staadionil 12,5 niigiga. Jooksude kiiremad peksid isaka diplomid ja medalid saama ka ideoloogistuse Mart Vildi, kes alustas oma praejusest eukohast Lääne-Virumaal Rõusast rühapeleval Kohtla-Järvel tulla.

Võistluse korraldavad Kohtla-Järve Kalevi ja spordiklubi MTS.

AVAVÕISTLUSE VÕITIS
SIRJE VILJASTE

PEITANK. Ide-Virumaal petangihooaja avavõistluse võitis Sirje Viljaste, kes pönevas finaalis alistata 13:12 Vladimir Ogneššid kov.

Praksiskohtumises nurustas Juhon Nealand 13:2 hea Viljaste, Saarni võitis Matti Viiri, C-turisti Andrei Gretsak ja Dmitri Jaane Väija.

Et oleval põhjapeval peetakse Miantgase korikavõistluse esimene etapp paaris mängus ja tiuvelist teistpeval jagatakse Kohtla-Järvel hooaja esimesed rehinuunited, Kohtla-Järve kaikkakõlalistele avastajal on kavas võistlus kohtlemisvõistluse võistkondadele. Lisarfoot saab internetist aadressilt www.sportiv.ee.

KERGEJÕUSTIK: Pikamaajooksjal peab olema iseloomu ja kaasasündinud annet

Dmitri Aristov valmistub uuteks rekorditeks

■ Eesti paremaid pikamaajooksjate hulka kuuluvate idaviruulaste Vjatšeslav Kõlelev ja Aleksei Markovi seltskonda võib peagi lisanduda veel üks Kilde-Eesti esindaja - kohtla-järvelane Dmitri Aristov.

ALEKSEI FJODOROV
vask@pohjarannik.ee

Dmitri Aristov tõestas sporditaevasse alles hiljuti. Ta tunnistab, et sügavam huri jooksmise vastu tekkis tal üle ootuste kõrgel 2. hooa saamise järel 2006. aasta Ahstipe rahvajooksul.

"Varem tegelesin ujumisega, kuid tahtsin end ka teistel spordialadel proovida panna. Pärast edukat etteastet Ahstipe jooksul otsustasin spordiklubiga liituda. Sõbrad soovitasid MITÄ, selgitas Aristov.

"Kui läks jooksjate ära tunda? Olen alati lapse hoolikalt jälgitud. Kui lapsel on korralik põud ning ta suudab joostes läbi nina hingata või jooksa pealt rahulikult juttu rääkida, siis on tal hea pikamaajooksja eeldused olemas. Edasine sõltub juba tükilusest. Selleks, et näidaks 100-150 kilomeetrit maha joosta, peab sead spordilise kergikult armastama. Tuleb hõmmikuti vara argata, et jookseks minna. See pole kõigile jõukohane," rääkis klubi MITÄ treener Vladimir Tšuvakina.

"Aristovil oli hea potentsiaal. Ta sai aastaga selgeks selle, millele Aleksei Markov kulub kolm aastat. Usun, et temast võib saada Eesti mõistes arvestatav jooksja. Siiski on tal veel mitmeid probleeme, millest tuleb jagu saada."

Tänavu otsustas treener Tšuvakina konfliktil sattu- mada Aristov te minna klubiasse Ahstipe ning treenin nädal Aleksandra Iivorõhhi käe all. Sportlane ise põhjendas üleminekut endise treeneri läga karmide nõudmistega.

"Kaks aastat tagasi hakkasin koos Aleksei Markoviga trenni tegema, arutasime asju, ta aitas mind palju. Sõis hakkasin senisest kiiremini jooksema. Kõige rohkem meeldivad mulle pikad distantsid - 3000 meetrit, 5000, 10 000 ja nii edasi.

Maratoniks pole ma veel päris valmis, kuid poolmaratoni olen juba proovinud. Tänavu tahaksin ületada 1 tunni ja 11 minuti piiri," märkis Aristov. "Selle hooaja eesmärkideks olen seadnud Eesti meistrivõistluse võidu 5000 ja 10 000 m distantsil, samuti tahan kitsata oma 3 ja 2 km takistajooksu meistritajuleid."

Aristov selgitas, et tema eeskujud on etiooplane Kenenisa Bekele, kelle etteasteid on ta pidevalt hoolikalt jälgitud. Vjatšeslav Kõlelev ja hea tuttavad Aleksei Markov. "Tahaksin Alekseist mõnda rehvada. Teoreetiliselt võiksin talile varsti järele jõuda," rõõdes ta.

"Olusvaha hõidisin Dmitril stima peal - tegime koos trenni - müüd paikub mulle endalegi huvi, kui kaugele ta on suuteiline jõudma. Täi on väga korralik potentsiaal," märkis omakorda Markov. "Ta on sihikindel ning jookseb teiste sportlastega võrreldes palju rohkem. Siiski peaks ta oma iselooms kallel veel tööd tegema, muu hulgas vähem konkurentsi kartma. Kui ta suudab sellest jagu saada, annab see talile kõvasti plusspunkte."

"Esimene võidu sain oma vanuseklassis 2007. aastal Jõhvi rahvajooksul. Sellele järgnes väga meeldejätav Paldre-Tõru rahvajooks, kus suutsin endalegi üllatusel võita. Mäletan, kuidas jooksin ja olin hirmus rõõmus, et olen juba kinnises, seejärel ühelkõrs - ja siis äkki võitain," jagas oma muljeid Dmitri Aristov. "Need võidud on mind palju motiveerinud. Taham veelgi kiiremini joosta."

Vaanamata oma vanuseklassi parimatele tulemustele, ei saa Dmitri Aristov väljapooll Eesti võitajate, kausa ta on Veitman kodanik. "Saata Eesti meistrivõistlustel osalema seni, kuni olen veel noor; koondisse mind midugi ei võeta. Põhimõtteliselt on mul sõlm aastar koollis kalla, seega aega veel on. Koollilõpuks aga pean mingi otsuse langetama."

"Dmitri on praegu kahtlemata oma vanuseklassi parim jooksja Eestis. Selle kasuks kõlelevad ka tema tulemused 1500, 3000 ja 5000 m jooksus. Ta on kaalult kerge ning väga võimekas pois. Usun, et tal on olemas kõik eeldused tiiskarvanute seas tippu jõudmiseks. Selleks on aga vaja veel palju vaeva näha - konkurendidki ei maga," märkis omakorda Sillamae treener Jevgeni Terentjev.

Dmitri Aristovile omase sihikindlusega võib pikamaajool karjäär lõhkoeks jääda.

Võimunud on Ide-Virumaal Valvava vallas asuva "Riigiküla kalmistu jäätmekava aastateks 2010-2015" keskonnanaamjõu strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu.

Koostöötaja: Ingrida Kallaste, Tartu Ülikooli keskkonnateaduste instituut, Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond. Koostöötaja: Ingrida Kallaste, Tartu Ülikooli keskkonnateaduste instituut, Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond. Koostöötaja: Ingrida Kallaste, Tartu Ülikooli keskkonnateaduste instituut, Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond.

KSH programmi eelnõu on väljastatud Virumaal Valvavas asuvas Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakonnas. Eelnõu on avalikult kättesaadav ka Internetis aadressil: www.ksh.ee. Eelnõu on kehtiv 14. mail - 1. juunil 2010. KSH programmi eelnõu eeltootmistulemuste kohta on võimalik saada lisateavust aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond, aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond, aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond.

Keskonnanaamjõu strateegilise hindamise programmi eelnõu eeltootmistulemuste kohta on võimalik saada lisateavust aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond, aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond, aadressil: Riigiküla kalmistu ja jäätmekava osakond.

LOOMAD

Ästu Mõis MÕOB reedel, 21. mail musta, halli, sinise sulestikuga juu- ilijõu munemist alustavate juur- kannu järgmisteks Ide-Virumaal kasu- peetusteks: 7.30 Sonda, 7.45 Kõvõ- tung, 8.15 Mädis, 8.30 Ujaneuse, 8.45 Purbe, 9.00 Varga, 9.15 Saika, 9.30 Ordis, 9.45 Väikele, 10.00 To- ta, 10.15 Väike, 10.45 Väike, 11.15 Jõni kasvatamisaeg, 11.45 Tõrma- ku, 12.15 Sõmpa, 12.30 Kõks, 12.45 Miletage, 13.00 Pagar, 13.15 Ila- ka, 13.30 Kurmala, 14.00 Jõge, 14.15 Iseks, 14.45 Tudulinna, 15.15 Aukuma, 15.30 Põlku. Info tel 527 0266, info ringil 5660 0718.

KINNISVARA

OST

Maie koos kõrvalhoonetega (jal- saun, pookaar) ja 2 ha maaga. Põrs- jurest 9 km kaugusel, väline ja natu- rik ääris. Info tel 5647 3682.

TEENUS

Vilme tasuta ära teie vanaruss. Ostjale autotõusuid sõimboote tasuta eest. Tel 5663 5572, Rane.

Kanallastatsoonid ja rooves ÄRA- VEDU. Kanallastatsoonidevõude PUHASTAMINE. Pindküüd hin- nad. Mitesugused maksevõtma- lused. Tel 512 1485.

MÕÖK

Kättepaud. Tel 522 5074.

Lõhitud kättepaud (muut lepp).

Arf pookaar MÕOB istikuid lapp- val, 15. mail Jõhvi linn 9-12, Koht- la-Nõmmel 12.30, Mäetagasel 13.15, Iisaku 14, Tudulinna 15, Aukuma 15.45. www.arfpuukool.ee. Tel 518 8465.

TEADE

Jõhvi vaegkoolijate õhng teatib: kolmapäeval, 19. mail kella 11-15 toimub Jõhvis Kooli 2 vaegkool- jate teebepäev ja abistamine. Kooli- laste vanemaid ootavad koolispe- tsialistidekeskuse spetsialistid Tallinnast. On võimalik kontrollida koolispe- tsialistide ja lastevõid. Kaa- sa võtta ka 10000 sõjavärdi kaart. Eelregistreerimine tel 335 6241 või 5650 8553 (H. Makara).

KOHTLA-JÄRVE LINNAVALITSUS

Kohtla-Järve Linnarv 28.04.2010. a määrusega "Kohtla-Järve linna Järve I kohtestatud õiglaneeringu lamise tulemuste kinnitamise kinnitust Kohtla-Järve lin- tiv Järve linnaosa õiglaneeringu hindus, mille suuse 88 Järve linnaosa õiglaneeringu välist.

Järve linnaosa õiglaneeringu välistamine on olnud plaanipä- rane Järve linnaosa õiglaneeringu muudat detailplaneeringu I ettehistatust.

Järve linnaosa õiglaneeringu hindus välistamine on olnud plaanipä- rane Järve linnaosa õiglaneeringu muudat detailplaneeringu I ettehistatust.

Järve linnaosa õiglaneeringu muudat detailplaneeringu I ettehistatust on olnud plaanipä- rane Järve linnaosa õiglaneeringu muudat detailplaneeringu I ettehistatust.

OÜ Aviks Trade Vana-Viru 4, 10111 Tallinn	14.05.2010
AÜ Energeetik 2 Tiimani 7-95 Narva, 21003	14.05.2010
EELK Narva Aleksandri kogudus Vabaduse 20 Narva 20306	14.05.2010
Riigimetsa Majandamise Keskus Metsa 2, Kose küla, Jõhvi vald, 41545	14.05.2010
Heiki Roots	14.05.2010
OÜ Sininõmme kodu Tiigi 15, Olgina alevik, 40103 Vaivara vald	14.05.2010
Zarja AÜ (Vikerkaare AÜ) Tallinna mnt 61-87 Narva, 20606	14.05.2010
Vaivara kalmistud SA Aia 1-4, Sinimäe 40101 Vaivara vald	14.05.2010
Vaivara Vallavalitsus Pargi 2 Sinimäe 40101 Vaivara vald	14.05.2010

OÜ Alkranel annab teada, et valminud on Ida-Virumaal Vaivara vallas asuva "Riigiküla kalmistu jäätmekava aastateks 2010-2015" keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu.

Kavandatava tegevuse eesmärk on tagada Peetiristi külas asuva Riigiküla kalmistu (katastrinumbriga 85101:003:0836) jäätmekäitluse jätkusuutlik korraldus. Käesoleval hetkel kogutakse aastas kokku ca 2000-2500 m³ jäätmeid, mis transporditakse Uikala

prügilasse. Ühe võimalusena nähakse ette kalmistujäätmete kompostimiskoha rajamist naabermaatüksusele Tulevase (katastrinumber (85101:003:0167)).

Jäätmekava kehtestajaks on Vaivara Vallavolikogu. Tegevuse arendajaks on Vaivara kalmistud SA ning jäätmekava koostajaks OÜ Alkranel. KSH protsessi teostab OÜ Alkranel (kontaktisik: Riina Raasuke, tel: 56 61 56 57, riina@alkranel.ee) ning järelevalvet korraldab Keskkonnaameti Viru region.

KSH programmi eelnõuga on võimalik tutvuda Vaivara Vallavalitsuse ruumides ajavahemikul 14. mai – 1. juuni 2010. KSH programmi saab elektrooniliselt alla laadida OÜ Alkranel kodulehelt www.alkranel.ee. Programmile saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult OÜ-le Alkranel (Riia 15b, 51010 Tartu), faksiga 7 366 676 või e-posti teel riina@alkranel.ee kuni 26. mai 2010.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu ja detailplaneeringu eskiisi tutvustamine toimub 01. juuni 2010.a kell 14:00 Vaivara Vallavolikogu saalis Sinimäe alevikus aadressil Pargi 2.

Lugupidamisega,

Riina Raasuke
OÜ Alkranel
56 61 56 57
7 366 676
riina@alkranel.ee

----- Original Message -----

Subject: Riigiküla kalmistu jäätmekava KSH programmi eelnõu

Date: Fri, 14 May 2010 11:06:08 +0300

From: Britta Pärk <britta@alkranel.ee>

To:kantselei@ivmv.ee, vaivara@vaivara.ee, info@muinas.ee, info@sm.ee,
min@kul.ee, info@mnt.ee, kesk@terviseamet.ee,
keskkonnaministerium@envir.ee, ida-viru@keskkonnaamet.ee,
narvalv@narva.ee, info@eko.org.ee

Tere,

OÜ Alkranel annab teada, et valminud on Ida-Virumaal Vaivara vallas asuva "Riigiküla kalmistu jäätmekava aastateks 2010-2015" keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõu.

Kavandatava tegevuse eesmärk on tagada Peetristi külas asuva Riigiküla kalmistu (katastrinumber 85101:003:0836) jäätmekäitluse jätkusuutlik korraldus. Käesoleval hetkel kogutakse aastas

kokku ca 2000-2500 m³ jäätmeid, mis transporditakse Uikala prügilasse. Ühe võimalusena nähakse ette kalmistujäätmete kompostimiskoha rajamist naabermaaiüksusele Tulevase (katastrinumber (85101:003:0167)).

Jäätmekava kehtestajaks on Vaivara Vallavolikogu. Tegevuse arendajaks on Vaivara kalmistud SA ning jäätmekava koostajaks OÜ Alkranel.

KSH protsessi teostab OÜ Alkranel (kontaktisik: Riina Raasuke, tel: 56 61 56 57, riina@alkranel.ee) ning järelvalvet korraldab Keskkonnaameti Viru region.

KSH programmi eelnõuga on võimalik tutvuda Vaivara Vallavalitsuse ruumides ajavahemikul 14. mai – 1. juuni 2010.

KSH programmi saab elektrooniliselt alla laadida OÜ Alkranel kodulehelt www.alkranel.ee või klõpsates lingile <http://www.alkranel.ee/andmed/riigikylaprogramm.rar>

Programmile saab esitada ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi kirjalikult OÜ-le Alkranel (Riia 15b, 51010 Tartu), faksiga 7 366 676 või e-posti teel riina@alkranel.ee kuni 26. mai 2010.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik arutelu ja detailplaneeringu eskiisi tutvustamine toimub 01. juuni 2010.a kell 14:00 Vaivara Vallavolikogu saalis Sinimäe alevikus aadressil Pargi 2.

Parimat,

Britta Pärk

OÜ Alkranel keskkonnaspetsialist
Riia 15B, Tartu 51010
Mob: +372 5056229
Tel/fax: +372 7 366 676
E-kiri: britta@alkranel.ee